

DR. MAJOR SÁNDOR

1890–1964



Magyar királyi állatorvos-vezérőrnagy, egyetemi magántanár, a lóismeret tantárgy oktatója a M. kir. Honvéd Ludovika Akadémián (1921–1929) és a hátszló alkata című tantárgy oktatója az állatorvostan hallgatók számára. A II. magyar hadsereg vezető főállatorvosa (1942), a honvéd állatorvosi tisztikar vezetője (1943).

Major Sándor 1890. április 13-án született Sárváron. Édesapja szitásmester volt, édesanyja Bundschuh Erzsébet. A helyi evangélikus iskola négy osztálya után a soproni líceumban, Manninger Rezső osztálytársaként érettségizett 1908-ban, jeles eredménnyel. Honvéd állatorvos ösztöndíjasként 1912-ben oklevelet szerzett és hadnagyként két huszárezred állatorvosa volt. 1913–14-ben Marek professzor belgyógyászati klinikáján a tanársegédi teendők mellett a sárgasággal foglalkozott. 1916-ban summa cum laude állatorvosdoktorrá avatták. Főhadnagyi rangban a Ludovika Akadémia előadója volt. 1918-ban a M. kir. Állami Bakteriológiai Intézetbe vezényelték, onnan a Honvédelmi Minisztériumba került, 1929-től mint főállatorvos-százados.

1921-ben visszakerült a M. kir. Honvéd Ludovika Akadémiára és elkezdődött katonai pályájának legsikeresebb időszaka. A lóismeret című tantárgy oktatása mellett a Ludovika lóállományát korszerűen felszerelt helyiségekben – patkolda, külön hippologiai tanterem – kezelte, gyógyította. 1929-ben törzsállatorvossá (állatorvos-őrnagy), 1935-ben főtörzsállatorvossá (állatorvos-alezredes) nevezték ki. 1935 decemberében a hátszló alkata címen tartott előadása alapján az egyetemi magántanári címet is elnyerte. A II. magyar hadsereg keleti frontra vezénylésekor a hadsereg vezető főállatorvosaként dolgozott 1942. április 14-étől december 24-éig. 1943. február 1-jén az I. hadtest vezető állatorvosa, a központi lóvásárló bizottság tagja volt. 1943. augusztus 1-jén állatorvos-vezérőrnaggyá nevezték ki, majd 17-én átvette a honvéd állatorvosi tisztikar vezetését.

A katonai állategészségügyben elért eredményeiért számos hazai és külföldi kitüntetésben részesült.

A honvéd ösztöndíjas hallgatóknak a Szálasi-kormány által elrendelt nyugatra telepítését Major Sándor mélységes emberisége akadályozta meg azáltal, hogy a labilis politikai körülmények között javasolta a „lelépést”, illetve olyan igazolással látta el a hallgatókat, amellyel a bécsi kitelepítés elodázható volt. „Önzetlen ember volt egy nehéz korban. Atyafiságos szeretettel gondoskodott rólunk a nehéz vészterhes időkben.” (Földházi Sándor).

1945. március 29-én Csörötneken, Szentgotthárd mellett fogságba esett, onnan Focsaniba, majd a Moszkva környéki krasznodarszki ún. tábormoki lágerbe került. Azon ritka

kivételek közé tartozott, akik ellen a szovjet hatóságok nem indítottak bírósági eljárást, így 1948. július 24-én hazakerült. A Honvédelmi Minisztérium korábbi rendfokozatát igazolta, de a szolgálatból minden igény nélkül elbocsátották.

Az 59 éves, nyugdíj-jogosultságát elvesztett Major Sándor a polgári életben nem tudott elhelyezkedni. Kollégái segítségével a dióspusztai ménes állatorvosaként 3 évig dolgozott, de egy tömeges elvetéléssel kapcsolatosan felmerült „szabotázs” gyanújának következményeit megelőzendő 1952. áprilisától „piaci” állatorvos lett Budapesten.

Egészségi állapota 1955-től rohamosan romlott. Hosszan tartó betegség után 1964. november 16-án hunyt el.

Irodalom

Perlaki Emil: Dr. Major Sándor m. kir. állatorvos vezérőrnagy, egyetemi magántanár (1890–1964). *Magyar Állatorvosok Lapja*, 2002. 124. 2. 126–127.

Dr. Fehér György, 2007